

Handläggare
Peter Sundström

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
2022-03-24

Redovisning av föreningsbidrag 2021 samt kvarvarande medel från 2020

Återrapportering enligt uppdrag från nämnden den 28 januari 2021 vid beslut om föreningsbidrag 2021.

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av uppdraget.
2. Stadsdelsnämnden medger ett tillfälligt avsteg från rutinerna för föreningsbidrag för att föreningar som har kvar medel till följd av pandemin ska ges möjlighet att behålla bidrag som beviljats för år 2020 och/eller 2021 till år 2022. Totalt belopp är 23 672 kr som får nyttjas av de två föreningarna under 2022.

Sammanfattning

Södermalms stadsdelsnämnd avsätter medel för fördelning av föreningsbidrag till verksamheter och aktiviteter som kompletterar nämndens kärnverksamhet. Bidrag kan enligt nämndens rutin för föreningsbidrag ges till verksamheter som är förenliga med stadsdelsnämndens mål och inriktning. Bidrag kan beviljas till ideella föreningar som har utpräglat lokal verksamhet inom Södermalms stadsdelsområde och som kompletterar nämndens kärnverksamheter inom förskoleavdelningen, sociala avdelningen och avdelningen för äldreomsorg.

Vid nämndsammanträdet den 28 januari 2021 gav Södermalms stadsdelsnämnd förvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med en översikt över hur mycket pengar föreningarna enligt sina rapporter inte kunde använda under 2020 på grund av Covid-19-pandemin och som de får behålla 2021, samt hur föreningarna planerade att använda dessa medel under 2021. Fem föreningar redovisade att de hade medel över som de ville behålla för att genomföra aktiviteter 2021. Samtliga ansökningar om att få behålla medel beviljades. I övrigt gällde att föreningsbidrag har förbrukats och använts i enlighet med vad föreningarna uppgett i sina ansökningar.

Från förskoleavdelningen fick en förening med sig 2020 års bidrag till 2021 vilket användes till två barnkonserter med en introduktion till Beethovens liv och verk. Från sociala avdelningen förde en

förening över medel från 2020 vilka användes för ett planerat disco, ett uteevent med förtäring i samband med 2021 års skolavslutning. Från avdelningen för äldreomsorg har tre föreningar fört över medel från 2020 till 2021. Dessa har använts till verksamheter i enlighet med ansökan förutom i ett fall där pengarna inte har förbrukats under 2021 utan sparats till innevarande verksamhetsår.

För år 2021 avsatte nämnden 3 325 000 kr i föreningsbidrag och det fördelades till 23 föreningar. Av dessa har två föreningar inte kunnat förbruka totalt 23 672 kr.

De två verksamheter som erhöll föreningsbidrag inom förskoleavdelningens kärnverksamhet var en öppen förskola samt, som nämnts ovan, en förening som anordnade barnkonserter med klassisk musik. Den öppna förskolan kunde under våren inte hålla öppet på grund av pandemin. Ordinarie verksamhet ersattes bland annat genom sångstunder som sändes på Facebook och med sång- och fikastunder utomhus i flera av Södermalms parker. Under hösten genomfördes den öppna förskolans verksamhet som planerat men med färre platser och något färre träffar.

De åtta verksamheter som erhöll föreningsbidrag inom sociala avdelningens kärnverksamheter har använt sina bidrag enligt ansökningarna. Föreningarna har generellt skrivit att de gjort allt de kan för att genomföra sin verksamhet och aktiviteter utifrån ursprunglig planering. Vissa föreningar har noterat att de på grund av pandemin och restriktioner fått lov att ställa in eller skjuta upp större aktiviteter och arrangemang men att dessa har ändrats och genomförts ändå i så likartade former som möjligt. Större inomhus-event har i stället genomförts utomhus osv. Detta gäller inte minst föreningar som vänder sig till personer med psykisk ohälsa då de har strävat efter att ha försökt upprätthålla sin verksamhet i så stor utsträckning som möjligt för att undvika social isolering för sina deltagare.

De 13 verksamheter som erhöll föreningsbidrag inom äldreomsorgens kärnverksamhet har angett att de inte har kunnat genomföra delar av planerade aktiviteter på grund av pandemin. En av dem helt och hållet. Redan under förra året kunde man se att vissa föreningar valde nya arbetssätt i högre grad än andra. Exempel på detta är utomhusträffar, digital verksamhet eller kommunikation med de äldre via telefon. Det skiljer sig till viss del hur, och om, föreningarna anpassat aktiviteter.

En jämställdhetsanalys har gjorts och det råder inga stora skillnader avseende varken förskoleavdelningens eller sociala avdelningens verksamheter. Vad gäller avdelningen för äldreomsorg

verksamheter är det svårt att bedöma, samtliga föreningar har en klar majoritet av kvinnor som medlemmar.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av uppdraget.

Bakgrund

Södermalms stadsdelsnämnd har i budget och verksamhetsplan för år 2021 avsatt medel för föreningsbidrag till föreningar som har utpräglat lokal verksamhet inom Södermalms stadsdelsområde och som kompletterar nämndens kärnverksamheter inom förskoleavdelningen, sociala avdelningen och avdelningen för äldreomsorg. Föreningsbidragen syftar till att stärka den ideella sektorns förutsättningar att erbjuda aktiviteter och verksamheter av god kvalitet inom stadsdelsområdet.

Verksamheten eller aktiviteten ska vara partipolitiskt och religiöst obunden. Den ska vara öppen och tillgänglig för alla, för såväl medlemmar som ickemedlemmar och oavsett funktionsvariation, samt bygga på demokratiska värderingar. Föreningen ska i sin ansökan beskriva hur verksamheten eller aktiviteten främjar jämställdhet, delaktighet, lika rättigheter och folkhälsa.

Bedömningen av hur bidragen fördelas utgår från stadsdelsnämndens ekonomiska förutsättningar och prioriteringar samt om verksamheten eller aktiviteten kompletterar nämndens ordinarie kärnverksamhet. Det finns inte avsatt någon exakt summa per medlem. Varje ansökan prövas var för sig.

Ansökan om föreningsbidrag görs varje år på hösten och medel fördelas en gång om året i samband med nämndens antagande av verksamhetsplan.

År 2020 avsatte nämnden 3 170 000 kr i föreningsbidrag och summan fördelades till 19 föreningar. Av dessa fick fem föreningar behålla 63 134 kr för att nyttja dem under år 2021. Med anledning av de utmaningar föreningslivet ställts inför till följd av pandemin medgav stadsdelsnämnden ett tillfälligt avsteg från rutinerna för föreningsbidrag och att föreningar skulle ges möjlighet att behålla bidrag som beviljats för år 2020 till år 2021. I ärende med dnr SÖD 2021/67 redovisades vilka aktiviteter som föreningarna planerade att använda dessa medel för under 2021.

För år 2021 avsatte nämnden 3 325 000 kr i föreningsbidrag och det fördelades till 23 föreningar. Beloppet betalas ut för helår som en engångsutbetalning till de föreningar som beviljades bidrag.

Stadsdelsförvaltningen följer upp föreningsbidraget genom att föreningarna lämnar in en redovisning samt genom uppföljnings-

möten med utvalda föreningar. Om föreningsbidraget inte använts enligt ansökan eller inte förbrukats under den period bidraget avser ska det normalt återbetalas till stadsdelsförvaltningen enligt nämndens rutiner för föreningsbidrag. Redovisning för föreningsbidrag år 2021 skulle vara stadsdelsförvaltningen tillhanda senast den 31 januari 2022.

Alla föreningar som ansöker om bidrag ska beskriva hur de kommer att främja jämställdhet. När förvaltningen handlägger ansökningarna är detta en av grunderna för förvaltningens förslag till beslut att bevilja föreningsbidrag. I återrapporteringen som föreningarna gör till förvaltningen redovisas könsuppdelad statistik för medlemmar och besökare.

I detta tjänsteutlåtande redovisas uppdraget från nämnd den 28 januari 2021 med dnr SÖD 2020/749 ”Att förvaltningen återkommer till nämnden på lämpligt sätt med en sammanfattning av föreningarnas rapportering på 2021 års bidrag (samt kvarvarande bidrag från 2020), med fokus på vilka aktiviteter som genomförts och hur verksamheten ställts om till följd av Covid-19.”

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab och kansli i samarbete med förskoleavdelningen, sociala avdelningen och avdelningen för äldreomsorg. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 14 mars och i rådet för funktionshinderfrågor den 15 mars 2022.

Ärendet – förvaltningens redovisning

Föreningarnas nyttjande av 2020 års kvarvarande medel
Sammanlagt har föreningarna redovisat att 63 134 kr inte har kunnat användas under 2020 och därför beviljats att föra över dessa till 2021 års verksamhet.

Från förskoleavdelningen fick Kammarmusikens vänner ta med sig 2020 års bidrag på 10 000 kr till 2021 och genomförde i november två barnkonserter. Barnkonserterna gav en introduktion på ungefär en halvtimme till Beethovens liv och verk och introducerade yngre barn till konstformen kammarmusik.

Från sociala avdelningen förde Föräldraföreningen för föreningsverksamhet vid Södermalmsskolan/Bunkern över 10 874 kr från 2020 till 2021. Dessa medel användes för ett planerat disco som på grund av fortsatt pandemi skedde utomhus istället för inomhus. Det blev ett stort och välbesökt utevent med förtäring i samband med 2021 års skolavslutning.

Från avdelningen för äldreomsorg har Katarina Sofia Vântjänstförening för över 1696 kr från 2020 till 2021. Dessa har använts till samtalscaféer och festluncher. Vidare har SPF Seniorerna Katarina Sofia fört över 35 695 kr från 2020 till 2021. Dessa har använts till studiebesök, föredrag, fysiska aktiviteter och luncher i enlighet med ansökan. Slutligen har Anhörigföreningen på Södermalm fört över 4869 kr från 2020 till 2021. Dessa har inte förbrukats under 2021 utan sparats till innevarande verksamhetsår. Förvaltningen föreslår ett undantag från rutinen för föreningsbidrag och att föreningen får skjuta över dessa medel och nyttja dem under 2022 men att de ska återkomma med redovisning om vad de har gjort för medlen i och med redovisning av föreningsbidrag 2022.

Föreningarnas redovisning av 2021 års medel

De två verksamheter som erhöll föreningsbidrag inom förskoleavdelningens kärnverksamhet var öppna förskolan i Sofia församling och Kammarmusikens vänner. Under vårterminen kunde inte Sofia församling hålla öppna förskolan öppen som planerat på grund av pandemin. Från maj kunde verksamheten först ställas om och sedan under hösten genomföras som planerat men med färre platser och något färre träffar. För att ändå hålla kontakten med barn och föräldrar spelade pedagogerna i öppna förskolan in sångstunder som sändes på Facebook. Under maj till och med augusti genomfördes sång- och fikastunder utomhus i flera av Södermalms parker. Som nämns ovan genomförde Kammarmusikens vänner i november två barnkonserter.

De åtta verksamheter som erhöll föreningsbidrag inom sociala avdelningens kärnverksamheter har använt sina bidrag enligt ansökningarna. Flera föreningar har dock endast beviljats en del av den summa de ansökt om vilket kan vara en förklaring till att de hunnit med att förbruka sina bidrag. Föreningarna har generellt skrivit att de gjort allt de kan för att genomföra sin verksamhet och aktiviteter utifrån planering. Vissa föreningar har noterat att de på grund av pandemin och restriktioner fått lov att ställa in eller skjuta upp större aktiviteter och arrangemang men att dessa har ändrats och genomförts ändå i så likartade former som möjligt. Exempelvis har externa offentliga aktiviteter (konserter, workshops, etc.) ställts in och ersatts av digitala möten och mindre arrangemang. Spelningar har till exempel skett i mindre omfattning och med en mindre publik. Flera föreningar har nämnt att de haft ökade personal- och hyreskostnader på grund av att de strävat efter att genomföra sin basverksamhet, men att detta krävt att de delat upp sig i mindre grupper och på större ytor. Detta gäller inte minst föreningar som vänder sig till personer med psykisk ohälsa då de har strävat efter att ha försökt upprätthålla sin verksamhet i så stor utsträckning som möjligt för att undvika social isolering för sina deltagare.

Inom de 13 verksamheter som erhöll föreningsbidrag inom äldreomsorgens kärnverksamhet har flera angett att de inte har kunnat genomföra delar av planerade aktiviteter på grund av pandemin men istället använt dessa medel till annan verksamhet i enlighet med ansökan, till exempel större lokaler för Corona-anpassade möten. Redan under förra året kunde man se att vissa föreningar valde nya arbetsätt i högre grad än andra. Exempel på detta är utomhusträffar, digital verksamhet eller kommunikation med de äldre via telefon. Det skiljer sig till viss del hur, och om, föreningarna anpassat aktiviteter.

Sammantaget har två föreningar, båda under avdelningen för äldreomsorg, redovisat ett överskott för 2021 om totalt 23 672 kr. Dessa är Anhörigföreningen (9972 kr) och Katarina Sofia Vântjänst (13 700 kr). Förvaltningen föreslår ett undantag från rutinen för föreningsbidrag och att de två föreningarna får skjuta över dessa medel och nyttja dem under 2022 men att de ska återkomma med redovisning om vad de har gjort för medlen i och med redovisning av föreningsbidrag 2022.

Jämställdhetsanalys

Inom förskoleavdelningens två föreningar som beviljades föreningsbidrag 2021 anger både Kammarmusikens vänner och Sofia församling att uppdelningen kvinnor/flickor och män/pojkar är 50 procent. Detta leder till förvaltningens antagande om att fördelningen av besök inom dessa verksamheter är jämställda.

Av sociala avdelningens åtta föreningar som beviljades föreningsbidrag 2021 är det endast en (fritidsgården Södermalmsskolan/Bunkern) som haft fler besökande män/pojkar än kvinnor/flickor. I övrigt är det sammantaget ca 60 procent kvinnor/flickor och 40 procent män/pojkar. Gällande fritidsgårdarna för tonåringar så är detta en förändring från tidigare år då det brukar var minst 60 procent pojkar. Två föreningar, Södergården och Demokratipiloterna, skriver att de har haft deltagare som varken definierar sig som hon eller han men på grund av att endast dessa alternativ finns i redovisningsblanketten så har de räknat med dessa personer under ”hon”.

Vad gäller avdelningen för äldreomsorg har dess 13 föreningar en majoritet kvinnliga medlemmar, mellan 70 till 94 procent. De flesta av föreningarna som riktar sig mot äldre redovisar medlemsantal och inte deltagare i aktiviteter vilket gör att statistiken för en jämställdhetsanalys är otillräcklig. Förvaltningen vet heller inte vilken ålder deltagarna har och kan då inte generellt säga om statistiken följer befolkningssammansättningen avseende män/kvinnor (efter 80 års ålder utgör kvinnor en större del av befolkningen). Mönstret med en majoritet kvinnor känns dock igen

från äldreomsorgens verksamheter och från att det främst är kvinnor som vårdar anhöriga.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som redovisning av uppdraget. Stadsdelsnämnden medger ett tillfälligt avsteg från rutinerna för föreningsbidrag för att föreningar som har kvar medel till följd av pandemin ska ges möjlighet att behålla bidrag som beviljats för år 2020 och/eller 2021 till år 2022.

Ann-Christine Jenvén

Stadsdelsdirektör

Emma Liljenberg

Avdelningschef

Bilagor

Initiativärende Möjlighet att behålla föreningsbidrag från år 2020 till år 2021 SÖD 2020/1113.

Tjänsteutlåtande Redovisning av föreningsbidrag 2020 SÖD 2021/67.

Tjänsteutlåtande Fördelning av föreningsbidrag 2021 – reviderat 27 januari. SÖD 2020/749.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2022-03-07
Emma Liljenberg, Avdelningschef	2022-03-07